

kakor za mladeniče. Take žene bodo iskale pri moških svojih tovariših bolj višje nego nizke nagone.

Nravni vpliv rodbine in zlasti matere se kaže v tem, kako se vede nasproti ubožnejšim slojem, poslom, beračem itd., in nasproti svojim, sebi enakim vrstam. V obeh slučajih naravnost vpliva na vzgojo dece. Dolžnost vsake matere je, da se osebno briga za svoje posle, blažilno nanje vpliva, da opazuje tudi otroke revnejših svojih sosedov kakor svoje lastne, če že ne iz drugega vzroka, vsaj zaradi tega, ker zahteva to korist njene dece. Napačno ravnajo one žene, ki se ne brigajo za svoje mlade posle, kaj delajo, s čim se zabavajo, kake imajo prijatelje. Izobražene žene bi morale v prvi vrsti vzgajati v ženskih svojih poslih njih spolne čute, da bi jih mogli razviti v silo, ki vlada samega sebe, ki si je zvesta svoje velike odgovornosti, izvira joče iz velikega njenega vpliva. Na drugi strani pa je dolžnost omikanih gospodinj, da pomagajo padlim k plemenitejšemu življenju; naša kultura pozna le poedince obeh spolov, ki greše, ne more pa pripoznati celega sloja, ki bi bil takorekoč že obsojen k temu, da služi drugim v razkošje. To vrsto človeške družbe je treba zatreti.

Enako važen je vpliv, ki ga imajo stariši, na svoj družabni sloj, h kateremu spadajo; s tem pomagajo delati javno mnenje, ki daje pravila družabnemu življenju. Sedanji nravni značaj naše družbe je škodljiv mladini. Nauk, da je spolnost stvar, za katero se ni treba brigati; navada, da se z bogatstvom, nadarjenostjo, olikanim vedenjem nadomešča in zakriva nravna razuzdanost; razvada, da se sklepajo zakoni kakor kake trgovske pogodbe, kjer odločujejo gmotni a ne nravni razlogi, in da se moške ženijo v dobi, ko imajo svojo telesno silo že zdavnaj za seboj — vse to pogubno deluje na mlade moške in žene.

Pri delu za nravni prepород človeške družbe moramo nastopati proti razuzda-

nostim in drugič pomagati, da bi se sklepali zgodni zakoni.

Kako nastopati proti razuzdanostim, to je kočljivo vprašanje, ki se more rešiti le s skupnim delom. Ako pripuščamo v svojo lišo žene in moške, o katerih je znano, da žive razuzdano, in jih še srčno pozdravljamo, s tem naravnost vabimo k nerednostim. Ukoreninjena razuzdanost nima pristopa tam, kjer se krepost šele razvija. Nasprotno pa zopet ne smemo inkvizitorsko preiskovati zasebnega življenja. Družba ima veliko dolžnost, da s temi, ki so grešili in padli, ne da bi si bili ta greh prostovoljno izvolili, ampak so bili žrtve žalostnih razmer, sočustvuje in jim pomaga. Bodisi lepe bodisi grde, nestalne ali trdovrotne — vendar so i take žene draga človeška bitja, da bi se morala razširiti ljubezen tudi nanje; toda take ljubezni so zmožni le izkušeni in duševno silni ljudje. Kako potreben je boj proti spolni pokvarjenosti, vidimo iz tega, ker je naklonjenost k pohotnosti dedščina, ki prehaja z roda na rod. Izpremeniti naklonjenosti, vzgojiti druge moremo polagoma šele v nekoliko generacijah. Zato je treba, da se združujejo krepostne žene s krepostnimi možmi. Vpliv plemenite in globoke ljubezni enega moža do ene žene vzbudi v potomstvu po nekoliko pokoljenjih naklonjenost h kreposti.

(Zvršetek pride).

MLADI DNEVI. LINA LAVRIČEVA. LJUBLJANA.

Na oknu sem stala.

Zrla sem na sveže-zelena polja, cvetne travnike in molčeči temni gozd.

Od jutra je prihajal jasen dan in radostno je objemal polja, travnike, gozd.

Temni mrak je bežal in se skrnil v tihih prepadih med gorami. Mlada noč si je sramežljivo, trudno zakrila svoje temno obličje in izginila za temnim gozdom.

In s krepkim, jasnim dnevom so prihajali moji mladi dnevi in me pozdravljali s prijateljskim, veselim pozdravom. Moja duša je vzdramil glasni, znani pozdrav, in vesela jim je hitela v sprejem: starim znancom.

In ta vsprejem je bil prisrčen . . .

In ta vsprejem je bil nežen . . .

In ta pozdrav je bil, kakor pozdrav mladenkin, ki je zazrla ljubeče srce . . .

Mlado jutro mi je pripeljalo davnega, davnega gosta . . . Poklicalo mi je minule dni, ki so spavali, kakor v spanju pozabljene sanje.

V mladostnih, gibčnih poskokih so prihajali pozabljeni dnevi. Rajali so pred menoj ples radosti in v njihovi sredi me je klicala — sreča.

Kakor rosne kaplje v jutru, ko jih obsije zlató tvoreče solnce, so bili obrazi mojih mladih dni. In izrazi njihovi so bili jasni, čisti, kakor med belimi kamenčki vzhitajoča studenčnica.

Na oknu sem stala in videla sem, kako so mi prihajali davni spomini v sprejem.

Čutila sem jih in opazovala . . .

Niso bili otožni dnevi osamele sirote . . .

Niso bili žejni mlade ljubezni . . . Bili so kakor balzamični vonj cvetlic, ki je puhtel kvišku, k Večnemu . . . Bili so beli, kakor lilija na polju. Ž njimi je hodila moja davna ljubezen, živa, hrepeneča, žgoča, kako oglje . . . In njo je spremljal mladenič, meni tako drag in mil. Mladenič, ki mi je bil vzal srcè in ga odnesel seboj, da ga je potem, ko mu je izšel vso kri, vse življenje, vrgel od sebe . . .

Jutro se je večalo, dan je vstajal, a moji mladi dnevi so odhajali. Klicala sem jih in vabila . . .

Nisem jih podila, saj so mi prinašali ljubezni . . .

Nisem jih sovražila, saj so mi prinašali spominov . . .

Prinašali so vedno manj . . .

Otožno sem jih gledala, in moja duša je trpela . . .

Je-li vse to? — Nič več? . . .

Trudno so se vlačili . . .

Čemu ste prišli, moji mladi dnevi, nekdanji spomini? Čemu? . . .

Samo zato, da me spominjate na to, kar je minilo, da mi obnavljate stare rane, samo zato? — Vse ste mi vzeli. — Le pojdite! . . .

A zopet sem jih vabila, klicala . . .

Le od daleč sem čula njihov zadnji pozdrav. Ko so odhajali, so otožno zaplakali, in njihove tople, grenke solzice, ki so padale na travnike, so zamorile cvetlice.

Vse ste vzeli s seboj, mladi dnevi, vse: le upanja mi niste odnesli. Kajti čutim da imam še v sebi iskrico, ki tli . . . iskrico, ki me oživlja . . .

PREDLOGI V REŠITEV ŽENSKEGA VPRAŠANJA. POROČA FRANJO KLEMENČIČ. TRST.

Dunajski list »Documente der Frauen« je prinesel v aprilskem zvezku spis iz peresa Josipa Perger-ja, s katerim se sicer uredništvo imenovanega lista, kakor je razvidno iz opazke pod črto, ne strinja popolnoma, o katerem pa pravi, da so zanimivi, premišljeni in vse pažnje vredni predlogi. Naslov spisa je: »Predlogi v rešitev ženskega in otroškega vprašanja in glede tozadevne ankéte.« Ti predlogi so zlasti zanimivi za nas že za to, ker iz istih izhaja, da se je pisatelj postavil na izključno narodno — nemško stališče. S tem je nekoliko popravljeno menenje naše cenjene sotrudnice Ljube, ki je v decemberski številki lanskega letnika »Slovenke« predlagala, naj bi se slovensko ženstvo oklenilo dunajskega »občega avstrijskega ženskega društva.«

Pa da vidimo, kaj predlaga omenjeni pisatelj!